

nowe horyzonty edukacji filmowej

SZKOŁA
PONAD—
PODSTAWOWA

rok szkolny
2023/2024

dostępny
w kinach i online

OGÓLNOPOLSKI
PROJEKT EDUKACJI
FILMOWEJ DLA
PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ

Córka trenera

Pokot

Chłopi

Johnny

Blisko

CYKLE DLA SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ:

- Maturalne motywy w filmie i literaturze
- Film na maturze
- Ważne tematy
- Świat i my
- Nowe horyzonty kina

TU ZNAJDZIESZ:

- opis dostępnych cykli filmowych;
- powiązanie z podstawą programową;
- podstawowe informacje o wszystkich tytułach cyklu.

Rytm Casablanki

SZKOŁA PONADPODSTAWOWA

dojrzałość
tolerancja
tradycja
przyroda
społeczeństwo
literatura
matura

Johnny

MATURALNE MOTYWY W FILMIE I W LITERATURZE

POWIĄZANIE
Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

CYKL:

- daje możliwość realizowania treści egzaminacyjnych w oparciu o wybrane filmy;
- wychodząc od tematyki filmu, omawia motyw, który następnie jest wyszukiwany w lekturze obowiązkowej i/lub uzupełniającej;
- zawiera propozycje zadań na maturę wewnętrzną z języka polskiego (egzamin ustny);
- doskonali umiejętności analizy filmu jako tekstu kultury;
- proponuje pracę z filmem jako kontekstem przydatnym na egzaminie maturalnym z języka polskiego;
- sugerowany dla uczniów klas II, III i IV liceum ogólnokształcącego oraz III, IV i V technikum.

UCZEŃ:

- odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki (filmu);
- porównuje teksty kultury, uwzględniając różnorodne konteksty;
- doskonali umiejętności formułowania i uzasadniania sądów na temat dzieł literackich oraz innych tekstów kultury;
- doskonali umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym, aksjologicznym;
- doskonali umiejętność rozumienia pojęcia motywu literackiego i toposu, rozpoznawania podstawowych motywów i toposów oraz dostrzegania żywotności motywów biblijnych i antycznych w utworach literackich, określania ich roli w tworzeniu znaczeń uniwersalnych; ćwiczy formułowanie tez i argumentów w wypowiedzi ustnej przy użyciu odpowiednich konstrukcji składniowych;
- kształtuje dojrzałość intelektualną, emocjonalną i moralną;
- kształtuje hierarchię wartości, tożsamość osobową, narodową i kulturową.

TADEUSZ BANOWSKI

nauczyciel języka polskiego, plastyki i zajęć filmowych w Zespole Szkół im. Cypriana Kamila Norwida w Nowym Mieście Lubawskim; historyk sztuki; laureat w ogólnopolskim konkursie na programy nauczania oraz scenariusze lekcji do języka polskiego i przedmiotów artystycznych; autor materiałów maturalnych.

		PRELEKCJA	POJĘCIA KLUCZOWE	SCENARIUSZ LEKCJI
PAŹDZIERNIK	JOHNNY NOWOŚĆ reż. D. Jaroszek Polska 2022 aktorski 119'	■ Motyw przemiany bohatera	motyw, bohater dynamiczny, bohater statyczny, przemiana bohatera, empatia, pomoc innym, wolontariat	Bohater dynamiczny – od Jacka Soplicy do Patryka Galewskiego z filmu <i>Johnny</i>
LISTOPAD	UŁASKAWIENIE reż. J.J. Kolski Polska 2018 aktorski 100'	■ Motyw matki cierpiącej	motyw matki, matka cierpiąca (Stabat Mater Dolorosa), patriotyzm, poświęcenie	Matka cierpiąca w <i>Ułaskawieniu</i> w reż. Jana Jakuba Kolskiego, <i>Lamencie świętokrzyskim</i> i w <i>Dziadach cz. III</i> Adama Mickiewicza.
GRUDZIEŃ	BOGOWIE reż. Ł. Palkowski Polska 2014 aktorski 112'	■ Motyw lekarza	motyw lekarza, przysięga lekarska, pomoc ludziom, Zbigniew Religa	Lekarz – zawód czy misja? O profesorze Relidze z filmu <i>Bogowie</i> , doktorze Szumanie z <i>Lalki</i> i doktorze Judymie z <i>Ludzi bezdomnych</i> .
STYCZEŃ	DZIENNIK Z PODRÓŻY reż. P. Stasik Polska 2013 dokumentalny 52'	■ Motyw podróży	motyw podróży, relacja mistrz – uczeń, Tadeusz Rolke, fotografia, fotografia analogowa, fotografia cyfrowa	Podróż jako metafora – <i>Dziennik z podróży</i> w reż. Piotra Stasika i <i>Kordian</i> Juliusza Słowackiego
LUTY	LUNANA. SZKOŁA NA KOŃCU ŚWIATA NOWOŚĆ reż. P. Choyning Dorji Bhutan, Chiny 2019 aktorski 110'	■ Motyw szkoły	motyw szkoły, zawód nauczyciela, powołanie, autorytet, samospełnienie, wartość nauki, forma	Motyw szkoły w filmie i w literaturze – <i>Lunana. Szkoła na końcu świata</i> i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza
MARZEC	JESTEM MORDERCĄ reż. M. Pieprzyca Polska 2016 aktorski 107'	■ Motyw zbrodni	motyw zbrodni, motyw winy i kary, sumienie, „wampir z Zagłębia”, Zdzisław Marchwicki, śledztwo poszlakowe	Motyw zbrodni w tekstach kultury – <i>Jestem mordercą</i> i <i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego
KWIECIEŃ	CHŁOPI NOWOŚĆ reż. D. Kobiela Polska 2023 animowany 116'	■ Motyw natury	motyw natury, relacja człowiek – przyroda, adaptacja filmowa, film animowany	Obraz natury w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta i w animowanej filmowej adaptacji powieści

PRZYKŁADOWE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

KARTA PRACY Z POLECENIAMI DLA UCZNIĄ

Wykonaj polecenia, służące do zorganizowania wypowiedzi w części ustnej egzaminu maturalnego: Przemiana wewnętrzna bohatera. Omów zagadnienie na podstawie *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

CZĘŚĆ I – WSTĘP

1. Wskaż, czym jest przemiana wewnętrzna, i czym różni się od przemiany zewnętrznej. Wyjaśnij przyczyny (motywacje) i okoliczności przemiany wewnętrznej człowieka.
2. Określ, czemu służy przemiana wewnętrzna.

CZĘŚĆ II – ROZWIĘCIE

A. Informacje do wykorzystania w formułowaniu rozwinięcia na temat przemiany Jacka Soplicy

1. Wypisz cechy Jacka Soplicy z okresu młodości. Weź pod uwagę jego pozycję wśród szlachty, charakter, miłość do Ewy Horeszkówny.
2. Wyjaśnij przyczynę i okoliczności zabójstwa Stolnika Horeszki.
3. Przedstaw zachowanie Jacka po zabójstwie Stolnika i przyczynę jego decyzji o opuszczeniu Soplicowa. Uwzględnij stosunek mieszkańców do bohatera.
4. Omów przemianę Jacka Soplicy – krótko przedstaw jego działalność jako księdza Robaka. Uwzględnij wpływ przemiany zewnętrznej na sposób konstruowania postaci.
5. Uzasadnij wpływ przemiany bohatera na wizerunek bohatera. Uwzględnij spowiedź Robaka oraz jego rehabilitację na łożu śmierci.

B. Informacje z filmu *Johnny* w reż. Daniela Jaroszka jako kontekstu kulturowego – omówienie przemiany głównego bohatera, Patryka.

1. Określ podobieństwa w konstruowaniu postaci obydwu bohaterów – uwzględnij ich przemianę wewnętrzną.
2. Przedstaw Patryka przed przemianą. Krótko scharakteryzuj jego zachowanie, uwzględniając wpływ sytuacji rodzinnej i środowiska, z którym miał kontakt.
3. Wskaż, na czym polegała przemiana bohatera. Weź pod uwagę wpływ księdza Jana na Patryka, stosunek do pacjentów, relacje z innymi postaciami.

CZĘŚĆ III – PODSUMOWANIE

1. Wskaż, jak przemiana wewnętrzna wpłynęła na bohaterów.
2. Oceń rolę przemiany w sposobie konstrukcji postaci.

KARTA DLA NAUCZYCIELA

Przykład realizacji wypowiedzi ucznia do zagadnienia z puli listy jawnych zadań w części ustnej egzaminu maturalnego w 2024 roku: Przemiana wewnętrzna bohatera. Omów zagadnienie na podstawie *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

PROPOZYCJA PYTAŃ EGZAMINACYJNYCH

1. Czy postawa Patryka wobec pacjentów hospicjum jest bliska Twojemu rozumieniu empatii? Uzasadnij odpowiedź. (Pytanie egzaminacyjne dotyczące refleksji indywidualnej ucznia, umożliwiające odniesienie się do problemu z własnej perspektywy).
2. Czy, Twoim zdaniem, Jacek Soplica swoimi działaniami zasługuje na wybaczenie i rehabilitację? Uzasadnij odpowiedź.

WSTĘP

Przemiana wewnętrzna człowieka to proces ewolucji duchowej, który prowadzi do przeobrażenia światopoglądu, sposobu postępowania, wartości i postawy pod wpływem wydarzeń i sytuacji. Często przemianie wewnętrznej towarzyszy przemiana zewnętrzna, a nawet zmiana tożsamości, które ułatwiają oderwanie się od wcześniejszego życia. Przemiana wewnętrzna bohatera jest częstym tematem tekstów literackich czy filmów. Najczęstszą przyczyną takiej zmiany postępowania i próby naprawy swojego życia są trudne sytuacje życiowe, które prowadzą do przewartościowania dotychczasowych wyborów.

ROZWIĘCIE

Przemiany wewnętrznej pod wpływem okoliczności życiowych dokonał Jacek Soplica, główny bohater epopei Adama Mickiewicza „Pan Tadeusz”. W młodości był zawiadką, cechującym się porywcznością i ogromnym temperamentem. Zakochał się z wzajemnością w córce Stolnika Horeszki, jednak ojciec nie zgodził się na ich związek, planując wydanie Ewy za bogatego kasztelana. Jacek nie mógł pogodzić się z utratą dziewczyny i pod wpływem silnych emocji, w akcie rozpacz i zemsty, będąc świadkiem ataku Moskali, strzela do Stolnika, śmiertelnie go raniąc. Posądzenie o znowę z Moskałami i moralna odpowiedzialność za popełnioną

zbrodnię doprowadzają młodego Soplicę do upadku, pijaństwa oraz ożenku bez miłości z inną kobietą, która przedwcześnie zmarła. Jacek podejmuje decyzję o przemianie i odkupieniu win. Wyjeżdża do Rzymu, zmienia tożsamość, wstępując do zakonu. Odtąd, pod mnisim kapturem bernardyna i symbolicznym imieniem Robak, staje się patriotą, prowadzącym działalność konspiracyjną i przygotowującym powstanie przeciw Moskałom. O swojej działalności opowiada na łożu śmierci. Wtedy od Gerwazego dowiaduje się o wcześniejszym wybaczeniu przez Stolnika, który umierając, poczynił w jego kierunku znak krzyża. Przemiana Jacka Soplicy to przede wszystkim zmiana postawy moralnej. Jacek zrozumiał swoje winy i wiedział, że musi szukać nowych wartości. Jego przemiana jest wyrazem dojrzewania. Walczył pod Hohenlinden, będąc dwukrotnie rannym, działał także w Legionach Polskich u boku generała Dąbrowskiego. Winy Soplicy zostały wybaczone, został zrehabilitowany podczas mszy i uznany za bohatera.

Kontekst: Wewnętrzną przemianę przechodzi także główny bohater filmu „Johnny” w reż. Daniela Jaroszka. Patryk Galewski pochodzi z patologicznej rodziny i już w dzieciństwie zszedł na złą drogę - był związany ze światem narkotykowych dealerów, miewał konflikty z prawem i był karany. Przełom w jego życiu następuje dzięki wyrokowi sądu za włamanie do jednego z domów. Jako karę ma odbyć prace społeczne w puckim hospicjum, gdzie poznaje księdza Jana Kaczkowskiego. Dzięki niemu i z pomocą pacjentów, Patryk zmienia się w innego człowieka. Poznaje nowych ludzi, z którymi się zaprzyjaźnia, ma dobre relacje z chorymi, wobec których wykazuje się dobrocią, usługowością i empatią. Z trudem znosi rozstanie spowodowane ich śmiercią. Poznajemy zupełnie inne oblicze Patryka, który jest potrzebny innym, realizuje się w kuchni hospicjum, pomaga w chorobie, dając chorym nadzieję i miłość.

PODSUMOWANIE

Postawy Jacka Soplicy i Patryka potwierdzają, że przemiana i dobre uczynki są możliwe dla każdego, niezależnie od wcześniejszych zachowań, wyborów i decyzji. Przemiana wewnętrzna może sprawić, że winy i złe postępowanie mogą zostać wybaczone przez innych. Przypomina o tym ksiądz Jan, mówiąc, że „każdy zasługuje na przebaczenie”.

Pokot

FILM NA MATURZE

POWIĄZANIE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

CYKL:

- wspiera przygotowania uczniów do egzaminu maturalnego z języka polskiego;
- prezentuje najciekawsze produkcje z ostatnich lat, zawiera również przykład klasyki filmowej;
- daje szansę przeanalizowania różnych form i gatunków filmowych;
- wprowadza wiedzę teoretyczną dotyczącą przygotowania do funkcjonalnej interpretacji dzieła audiowizualnego;
- umożliwia dyskurs w wielu kontekstach – w zakresie poetyki, estetyki, problematyki czy powiązań filmu i literatury;
- daje pretekst do rozważań nad różnymi aspektami aktywności człowieka;
- jest punktem wyjścia do rozmowy o wartościach, trudnych wyborach i dylematach moralnych współczesnego człowieka;
- przekazuje wiedzę na temat współczesnych zjawisk, wydarzeń historycznych czy zachowań społecznych;
- umożliwia uczniom zyskanie nowej perspektywy poznawczej w kontekście omawianych dzieł;
- sugerowany dla uczniów klas III i IV liceum ogólnokształcącego oraz IV i V technikum.

UCZEŃ:

- w interpretacji tekstów kultury wykorzystuje wiedzę o kontekstach;
- doskonali umiejętności świadomego odbioru tekstu kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym i aksjologicznym;
- wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (estetycznym, etycznym, poznawczym);
- konfrontuje własne doświadczenia z sytuacją bohaterów;
- określa motywy, symbole i środki filmowe;
- określa problematykę utworu;
- analizuje sceny z filmu pod kątem tematu;

KATARZYNA WŁODKOWSKA

doradczyni metodyczna; nauczycielka języka polskiego i edukacji medialnej; koordynatorka ogólnopolskich i międzynarodowych projektów edukacyjno-humanitarnych; eduentuzjastka; członkini grupy Superbelrzy RP.

	PRELEKCJA	POJĘCIA KLUCZOWE	SCENARIUSZ LEKCJI	
PAŹDZIERNIK	DEKALOG reż. K. Kieślowski Polska 1989 aktorski 53'	W co wierzy współczesny człowiek?	dekalog, sacrum, profanum, kanon	„Nieważne, gdzie się stawia kamerę, ważne jest – po co” – o pytaniach stawianych przez Krzysztofa Kieślowskiego
LISTOPAD	CO ROBIMY W UKRYCIU reż. J. Clement, T. Waititi Nowa Zelandia, USA 2014 aktorski 86'	Wariacje na tematy romantyczne	fantastyka, moralistyka, wampiryzm, adaptacja, poetyka grozy i niesamowitości, horror	Obecność motywu wampirycznego w kulturze romantycznej i współczesnej – na podstawie filmu <i>Co robimy w ukryciu</i> oraz innych tekstów kultury. Baśń filmowa i romantyczny thriller – twórcze odczytanie ballad Adama Mickiewicza we współczesnym kinie
	ŚWITEŻ reż. K. Polak Dania, Francja, Kanada, Polska, Szwajcaria 2010 animowany 21'			
	ŚWITEZIANKA reż. J. Bui Ngoc, M. Bui Ngoc Polska 2018 aktorski 19' łączny czas: 126'			
GRUDZIEŃ	ZIEMIA OBIECANA reż. A. Wajda Polska 1975 aktorski 140'	Kapitalizm a wartości	kapitalizm, naturalizm, antyurbanizm	O kondycji moralnej człowieka końca XIX wieku. Analiza i interpretacja fragmentu <i>Ludzi bezdomnych</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ziemi obiecanej</i> w reżyserii Andrzeja Wajdy.
STYCZEŃ	PIANISTA reż. R. Polański Francja, Niemcy, Polska, Wielka Brytania 2002 aktorski 148'	Holocaust w literaturze i filmie	Holocaust, Shoah, ludobójstwo, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, literatura o Holocaustu	Holocaust w tekstach kultury
LUTY	HERBERT. BARBARZYŃCA W OGRODZIE reż. R. Lewandowski Polska 2021 dokumentalny 93'	Poezja w świecie barbarzyńców – o polskiej poezji współczesnej	poezja, poeta, Zbigniew Herbert, autotematyzm, życie prywatne poety	Poezja, to tak łatwo powiedzieć. O życiowych i twórczych zmaganiach Zbigniewa Herberta.
MARZEC	IDA reż. P. Pawlikowski Polska, Dania 2013 aktorski 82'	Warsztat badawczy widza	tożsamość, relacje polsko-żydowskie, antysemityzm, historia, ascetyzm formy, plany filmowe, filmowa narracja, funkcja muzyki, kompozycja kadru	<i>Ida</i> filmem o konfrontacji dwóch postaw i systemów wartości oraz o poszukiwaniu własnych korzeni i tożsamości
KWIECIEŃ	POKOT reż. A. Holland Czechi, Niemcy, Polska, Szwecja 2017 aktorski 128'	Obraz i słowo – związki filmu i literatury	thriller, adaptacja, turpizm, kadr filmowy	<i>Pokot</i> jako „twórcza zdrada” powieści Olgi Tokarczuk. O dialogu literatury i filmu.

Blisko

WAŻNE TEMATY

POWIĄZANIE Z PREAMBUŁĄ PODSTAWY PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO

CYKL:

- polecany jest szczególnie nauczycielom wychowawcom do zbudowania programu godzin wychowawczych, sprzyjając integracji zespołu klasowego, a także czyniąc z podejmowanych w kinie tematów późniejszą okazję do dyskusji na temat wartości i problemów współczesnego świata;
- doskonalą kompetencje społeczno-emocjonalne uczniów;
- zachęca do stawiania pytań i poszukiwania rozwiązań;
- uczy myślenia krytycznego, nazywania problemów, kształtowania swoich poglądów i wyrażania emocji;
- przyczynia się do realizacji działań związanych z wychowaniem do wartości;
- skierowany jest do uczniów wszystkich roczników szkół ponadpodstawowych.

UCZEŃ:

- rozwija osobiste zainteresowania i integruje wiedzę przedmiotową z różnych dyscyplin;
- zdobywa umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadnia
- własne i cudze sądy w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
- łączy zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobraźniowo-twórczymi;
- rozwija wrażliwość społeczną, moralną i estetyczną;
- rozwija narzędzia myślowe umożliwiające obcowanie z kulturą i jej rozumienie;
- rozwija szacunek dla wiedzy, wyrabia pasję poznawania świata, stosując w praktyce zdobyte wiadomości.

DR JOLANTA WRÓBLEWSKA

nauczycielka języka polskiego i autorka programu klasy medialnej w Liceum Ogólnokształcącym nr 1 we Wrocławiu; mentorka w kursach CEO; autorka scenariuszy lekcji z zakresu edukacji filmowej i medialnej; sekretarz Wrocławskiego Oddziału Towarzystwa Badań nad Filmem i Mediami.

	PRELEKCJA	POJĘCIA KLUCZOWE	SCENARIUSZ LEKCJI	
PAŹDZIERNIK	KOMUNIA reż. A. Zamecka Polska 2016 dokumentalny 73'	Trudy dojrzewania	dojrzewanie, autyzm, rodzina, determinacja, film dokumentalny	Dojrzałość – trudny temat
LISTOPAD	GREEN BOOK reż. P. Farelly USA 2018 aktorski 130'	Tolerancja	motyw drogi, stereotyp, rasizm, dyskryminacja, homofobia, tolerancja, godność, tożsamość	„Tylko odważni zmieniają świat” – o dwóch takich, co zobaczyli w drugim człowieku
GRUDZIEŃ	BLISKO NOWOŚĆ reż. L. Dhont Belgia, Holandia, Francja 2022 aktorski 95'	Świat emocji	emocje, emocje a uczucia, wyrażanie emocji, empatia, odpowiedzialność, sumienie, uważność	Uważni na siebie i innych
STYCZEŃ	MÓJ PIĘKNY SYN reż. F. V. Groeningen USA 2018 aktorski 111'	Walka z uzależnieniem	walka, relacja ojciec–syn, miłość ojcowska, rodzina, empatia, niemoc, ból, strach, nałóg, uzależnienie	W drodze na szczyt – historia syna i ojca
LUTY	CAŁY TEN CUKIER reż. D. Rameau Australia 2014 dokumentalny 90'	Manipulacja	cukier, dieta, produkty cukiernicze, choroby XXI wieku, uzależnienia	Reklama i jej język. O funkcjach i środkach wyrazu przekazów reklamowych.
MARZEC	LATO 1993 reż. C. Simón Hiszpania 2017 aktorski 96'	Żałoba i strata	żałoba, śmierć bliskich, śmierć w rodzinie	W obliczu straty kogoś bliskiego
KWIECIEŃ	CÓRKA TRENERA reż. Ł. Grzegorzek Polska 2018 aktorski 93'	Między pokoleniami	rodzicielska miłość, odpowiedzialność, relacje rodzic–dziecko, dojrzewanie, szukanie własnej tożsamości	„Powiesiłem nad jej kołyską piłkę tenisową...” – o trudnych relacjach rodzic–dziecko

Rytm Casablanki

ŚWIAT I MY

POWIĄZANIE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

CYKL:

- stanowi punkt wyjścia do rozmów na temat: swojskości i obcości w kulturze, budowania wspólnoty i akceptowania odmienności etnicznej czy kulturowej, asymilacji i poszanowaniu prawa do poszukiwania miejsca do godnego życia;
- wzbogaca realizację treści programowych na zajęciach przedmiotowych z wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego czy historii, zwraca uwagę uczniów na poglądy i zachowania ksenofobiczne, często mające podłoże narowo-etniczne czy religijne;
- kształtuje postawy tolerancji i akceptacji;
- pozwala widzom zrozumieć, że inni (reprezentujący różne kultury i wyznania) też mają prawo żyć i funkcjonować w kraju, który nie jest ich krajem urodzenia;
- ukazuje, w jaki sposób religia i kultura kształtują życie mieszkańców różnych kontynentów;
- skierowany jest do uczniów wszystkich roczników szkół ponadpodstawowych, z sugestią wyłączenia uczniów klas pierwszych (podejmowane tematy wymagają dojrzałości emocjonalnej i społecznej ucznia).

UCZEŃ:

- poznaje metody krytycznego odbioru, analizy i interpretacji tekstu kultury;
- rozwija kompetencje związane z inteligencją społeczną i emocjonalną;
- poznaje ważne zagadnienia z zakresu politologii, socjologii i kulturoznawstwa;
- rozwija wrażliwość społeczną, moralną i estetyczną;
- konfrontuje własne doświadczenia z sytuacją bohaterów;
- kształtuje postawy tolerancji wobec różnych kultur i religii;
- doskonali umiejętności wyrażania własnych sądów, argumentacji oraz udziału w dyskusji.

ELŻBIETA PIOTROWICZ

nauczycielka języka polskiego i edukacji filmoznawczej w II Liceum Ogólnokształcącym w Gliwicach; autorka scenariuszy lekcji z zakresu edukacji filmowej; współpracuje z Zespołem Edukatorów Filmowych ZEF i kinem studyjnym Amok w Gliwicach; jest członkinią Rady Programowej DKF KaFe In-nl w Rudzie Śląskiej.

	PRELEKCJA	POJĘCIA KLUCZOWE	SCENARIUSZ LEKCJI	
PAŹDZIERNIK	RYTMY CASABLANKI NOWOŚĆ reż. N. Ayouch Maroko, Francja 2021 aktorski 101'	Młodość i bunt	muzyka, hip-hop, pasja, islam, ograniczenia kulturowe i religijne, konserwatyzm, rola sztuki, poczucie wolności	0 sposobach wyrażania głosu młodego pokolenia
LISTOPAD	SIMONA reż. N. Koryncka-Gruz Polska 2021 dokumentalny 90'	Ekologia – nasza wspólna sprawa	ekologia, ekosystem, Simona Kossak, rodzina Kossaków, Puszcza Białowieska, przyroda, flora i fauna	Simona Kossak – outsiderka z Puszczy Białowieskiej
GRUDZIEŃ	COMBAT GIRLS. KREW I HONOR reż. D. F. Wnendt Niemcy 2011 aktorski 103'	Przełamywanie uprzedzeń	uprzedzenia, ksenofobia, rasizm, szowinizm, nazizm, neonazizm	Combat Girls – zagadnienia narodościowe
STYCZEŃ	OBCOKRAJOWCY W POLSCE ZESTAW filmy: <i>60 kilo niczego</i> , <i>Obcy na mojej kanapie</i> , <i>Mały palec</i> reż. P. Domalewski, G. Brzozowski, T. Cichoń Polska 2014–2017 dokumentalny 104'	Polska i Polacy oczami obcokrajowców	obcokrajowiec, Polak, Polska, emigranci zarobkowi, poczucie godności, film krótkometrażowy, film dokumentalny	Różne sposoby spojrzenia na Polaków z perspektywy cudzoziemców
LUTY	MŁODY AHMED reż. J. P. Dardenne, L. Dardenne Belgia, Francja 2019 aktorski 84'	Różne oblicza islamu	wiara, islam, etyka, radykalizm, eskalacja, wierność wartościom	Rozmawiamy o wartościach i postawach bohaterów filmu <i>Młody Ahmed</i>
MARZEC	SYNDROM HAMLETA NOWOŚĆ reż. E. Niewiera, P. Rosołowski Polska, Niemcy 2022 dokumentalny 90'	Współczesny patriotyzm	patriotyzm, trauma, arteterapia, bohater tragiczny, twórczość, wojna w Ukrainie	Co dzisiaj oznacza pojęcie patriotyzm?
KWIECIEŃ	NIE JESTEM CZAROWNICĄ reż. R. Nyoni Francja, Wielka Brytania 2017 aktorski 90'	Kultura i religia Afryki	magia, zabobon, wykluczenie, odpowiedzialność, Afryka, wartości, wyzysk, moralność, dziecko i dorośli	<i>Nie jestem czarownicą</i> jako współczesna baśń

Bergman – rok z życia

NOWE HORYZONTY KINA

POWIĄZANIE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ

CYKL:

- przeznaczony jest dla starszych uczniów profili humanistycznych szkół ponadpodstawowych, członków szkolnych kółek filmowych i szkolnych klubów filmowych oraz studentów kierunków humanistycznych;
- prezentuje filmy, które swoją formą, treścią oraz podjętą problematyką wychodzą poza tematy kina popularnego;
- ukazują nowe tendencje w kinie, a przy tym zachęca widza do poznania innych perspektyw odbiorczych;
- porusza problemy aktualne we współczesnym świecie (ekologia, dyskurs o historii) oraz środki wyrazu i zabiegi formalne wykorzystywane w kinie najnowszym;
- wpisuje się w krąg zainteresowań młodzieży i ma związek z treściami zawartymi w podstawach programowych przedmiotów: język polski, historia, wiedza o społeczeństwie; inspiruje do dyskusji na języku polskim i godzinach wychowawczych, w czasie których uczniowie mogą doskonalić kompetencje emocjonalne, komunikacyjne i społeczne.

UCZEŃ:

- kształci umiejętność świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym, aksjologicznym;
- doskonalą umiejętności wyrażania własnych sądów, argumentacji i udziału w dyskusji;
- wykorzystuje kompetencje językowe i komunikacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych;
- kształtuje dojrzałość intelektualną, emocjonalną i moralną;
- kształci się literacko i kulturowo.

ANNA RÓWNY

koordynatorka merytoryczna NHEF, trenerka edukacji filmowej i medialnej, członkini grupy Superbelrzy RP, autorka scenariuszy metodycznych i publikacji o tematyce filozoficznej, współautorka podręcznika do języka polskiego *Ponad słowami*.

	PRELEKCJA	POJĘCIA KLUCZOWE	SCENARIUSZ LEKCJI	
PAŹDZIERNIK	BERGMAN – ROK Z ŻYCIA reż. J. Magnusson Szwecja, Norwegia 2018 dokumentalny 117'	Historia i teoria filmu	historia filmu, teoria filmu, filmoznaństwo, kanon kina, Ingmar Bergman, film dokumentalny, film biograficzny	Geniusz na kozetce czy krzykliwy marzyciel? Spotkanie z mistrzem światowego kina w filmie <i>Bergman – rok z życia</i>
LISTOPAD	ÁGA reż. M. Lazarov Francja, Niemcy, Bułgaria 2018 aktorski 96'	Natura i ekologia w kinie	natura, ekologia, slow cinema, psychizacja krajobrazu	Magiczna sztuka współistnienia – <i>slow cinema</i> i głośny natury
GRUDZIEŃ	NIEPAMIĘĆ reż. Ch. Nikou Grecja, Polska, Słowenia 2021 aktorski 90'	Antyutopia w kinie	antyutopia, pandemia, amnezja, samotność	Konstruowanie pamięci. Filmowa antyutopia w <i>Niepamięci</i> .
STYCZEŃ	PROSTE RZECZY reż. G. Zariczny Polska 2020 quasi-dokumentalny 84'	Na granicy dokumentu i fabuły	rodzina, relacje, fabularyzowany dokument, natura, afirmacja życia, dojrzewanie	Kino to emocje. O czułym narratorze i czułej opowieści w filmie <i>Proste rzeczy</i> .
LUTY	MAŁA MAMA reż. C. Sciamma Francja 2021 aktorski 74'	Psychologia w kinie	psychologia, emocje w filmie, depresja, żałoba, filmoterapia, arteterapia	Od psychologii w kinie do filmoterapii
MARZEC	ALCARRÀS reż. C. Simon Hiszpania, Włochy 2022 aktorski 120'	Prowincja i jej mieszkańcy w kinie	wieś, prowincja, Katalonia, rolnictwo, ekologia, rodzina, konflikty rodzinne, wartości	Wsi spokojna, wsi wesoła...

PROJEKT NOWE HORYZONTY EDUKACJI
FILMOWEJ JEST POWIĄZANY Z PODSTAWĄ
PROGRAMOWĄ NA WSZYSTKICH POZIOMACH
EDUKACJI ORAZ ZGODNY Z AKTUALNYMI
KIERUNKAMI POLITYKI OŚWIATOWEJ PAŃSTWA.

Organizator zastrzega sobie możliwość
wprowadzania zmian w programie cykli.

Więcej informacji o projekcie na
→ nhef.pl

Na okładce materiał graficzny
z filmu *Sea Sparkle*

organizator

stowarzyszenie **20** lat
nowe horyzonty

patronat honorowy

Kreatywna
Europa
MEDIA

współfinansowanie

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Warszawa

partnerzy

INSTITUT
FRANÇAIS
Polsko

ZEF
ZESPÓŁ
EDUKATORÓW
FILMOWYCH

Wallonie - Bruxelles
International.be